

	T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ ÜRETKEN YAPAY ZEKA POLİTİKASI	Doküman Kodu:	İKÜ-PLT-RKT-012
		Onaylandığı Senato Toplantısı Bilgileri:	22.04.2026 2025-2026/11
		İlk Yayın Tarihi:	12.05.2026
		Revizyon No:	00
		Revizyon Tarihi:	"_"
		Sayfa No:	4

Birim	Rektörlük
Amaç	Bu politika, İstanbul Kültür Üniversitesi'nin liderlik, yönetim ve kalite, eğitim-öğretim, araştırma – geliştirme ve toplumsal katkı alanlarında üretken yapay zekâ (ÜYZ) teknolojilerinin etik, şeffaf, güvenli ve sorumlu bir şekilde kullanımını düzenler. Üniversite, ÜYZ, yapay zekâ okuryazarlığını geliştiren ve insan zekâsını tamamlayıcı nitelikte "Artırılmış Zekâ" yaklaşımının temel bir bileşeni olarak konumlandırır. Bu politika, akademik dürüstlük ve kurumsal kalite ilkeleri doğrultusunda, ÜYZ'nin sunduğu dönüştürücü imkânların üniversite yaşamı ve müfredat ile bütünleşmesini sağlamayı amaçlar.
Kapsam-Dayanak	Bu politika; Üniversitenin öğrencileri, akademik ve idari personeli ile üniversitenin iş birliği içinde olduğu tüm paydaşları kapsar. Bu Politika; 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Yükseköğretim Kurulunun yayımladığı Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber ile ilgili diğer ulusal mevzuat ve Yükseköğretim Kurulu kararları çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar : Bu Politikada geçen;

- Artırılmış Zekâ:** Artırılmış Zekâ (Augmented Intelligence): İnsan bilişsel yeteneklerini desteklemek ve genişletmek amacıyla yapay zekâ sistemleri ile insanın birlikte çalışmasını esas alan insan-merkezli bir yaklaşımı,
- Hassas Veri:** Kişisel veriler ve gizlilik derecesi bulunan tüm bilgileri,
- Kullanıcı:** Üniversite bünyesinde üretken yapay zekâ araçlarını kullanan tüm kişi ve birimleri,
- Sistem:** Üniversite tarafından sağlanan veya bireysel olarak kullanılan üretken yapay zekâ uygulamalarını,
- Onaylı Araç:** Üniversite tarafından güvenlik, veri koruma ve etik kriterler açısından değerlendirilerek kullanımına izin verilen üretken yapay zekâ uygulamalarını,
- Üniversite:** İstanbul Kültür Üniversitesi
- Üretken Yapay Zekâ (ÜYZ):** Metin, görsel, ses, kod ve benzeri içerikleri otomatik olarak üretebilen yapay zekâ sistemlerini, ifade eder.

Hedefler: İstanbul Kültür Üniversitesi, ÜYZ Kullanım Politikası ile şunları hedeflemektedir:

- Üniversitede ÜYZ kullanımına yönelik ortak bir anlayış geliştirmek,
- Öğrencilerin ve personelin ÜYZ araçlarını bilinçli, etik ve etkili bir şekilde kullanmaları için dijital okuryazarlık becerileri geliştirilir.
- Akademik dürüstlük ve etik değerler çerçevesinde kullanım ilkelerini belirlemek,
- Eğitim-öğretimde, idari süreçlerde ve araştırma projelerinde ÜYZ uygulamalarını teşvik etmek ve bu süreçleri daha etkin hale getirmek,
- ÜYZ'nin toplumsal faydayı artırmak için kullanıldığı projeleri teşvik etmek, örneğin, engelli bireyler için yapay zekâ destekli öğrenim çözümleri geliştirmek,
- Öğrenci başarısını artırmak ve öğrenme süreçlerini kişiselleştirmek,
- Öğrencilerin yapay zekâ çağına uyumunu sağlamak,
- Öğrenciler ile akademik ve idari personele ihtiyaç halinde ÜYZ konusunda eğitimler vermek,
- Üniversitemizin dijital altyapısını güçlendirmek,
- Akademik ve idari işlerin daha verimli biçimde yürütülmesini sağlamak,
- Üniversitenin topluma olan katkısını güçlendirmek,
- Yapay zekâ uygulamalarıyla ilgili olası riskleri ayrımcılık ve önyargı gibi etik riskler, veri sızması ve telif gibi hukuki riskler, öğrenci öğrenme tembelliği gibi pedagojik riskler) ve çözüm yollarını belirlemek ve bunlara karşı önlem almak,
- Yenilikçi öğretim yöntemlerinin uygulanmasını ve teknolojik dönüşümü desteklemek.

Üretken Yapay Zekâ Kullanım İlkeleri

- Temel İlkeler:** ÜYZ Temel ilkeleri aşağıdaki maddelerden oluşur.
- Etik Kullanım:** ÜYZ teknolojileri, ulusal mevzuat, KVKK, YÖK Rehberi, kurumsal etik ilkeler, uluslararası etik standartlara uyumlu ve akademik dürüstlük kuralları çerçevesinde kullanılacaktır.
- Şeffaflık:** ÜYZ araçlarının kullanıldığı her durumda bu durum açıkça belirtilecek ve kaynak gösterilecektir.

	T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ ÜRETKEN YAPAY ZEKA POLİTİKASI	Doküman Kodu:	İKÜ-PLT-RKT-012
		Onaylandığı Senato Toplantısı Bilgileri:	22.04.2026 2025-2026/11
		İlk Yayın Tarihi:	12.05.2026
		Revizyon No:	00
		Revizyon Tarihi:	“-“
		Sayfa No:	4

- ç) **Sorumluluk:** ÜYZ araçlarının çıktılarının tüm sorumluluğu kullanıcıya aittir.
- d) **Erişilebilirlik ve Eşitlik:** ÜYZ'nin kullanımı, fırsat eşitliği gözetilerek yürütülecektir.
- e) **Güncellik:** Politika, teknolojik gelişmeler ışığında düzenli olarak güncellenecektir.
- f) **Bilgi Güvenliği ve Veri Koruma:** Sadece lisanslı, güvenli ve kurumsal onaylı platformlar kullanılacak ve kişisel veya kurumsal veriler KVKK'ya uygun şekilde işlenecektir. Gizli veya kişisel veriler, kamuya açık veya kapalı ÜYZ sistemlerine yüklenmeyecektir.

Eğitim-Öğretim Süreçlerinde Kullanım İlkeleri:

1. Genel İlkeler

- ÜYZ teknolojileri öğrenmeyi destekleyen araçlar olarak kullanılabilir; öğrencinin üretkenliğinin ve eleştirel düşünme becerilerinin yerini alamaz.
- ÜYZ kullanımı etik, şeffaflık, kaynak belirtme, veri güvenliği ve akademik dürüstlük ilkeleri çerçevesinde yürütülmelidir.
- ÜYZ araçlarıyla üretilen içerikler, öğrencinin özgün çalışması gibi sunulamaz.
- Öğretim elemanları, ders bazında ÜYZ kullanımına ilişkin yetki ve sınırları belirleme hakkına sahiptir.

2. Ders Politikaları ve Kullanım Düzeyleri

- Her dersin öğretim elemanı, ders izlencesinde ÜYZ kullanımına ilişkin açık bir politika belirtmekle yükümlüdür.
- Üniversite genelinde ÜYZ kullanım düzeyleri dört kategoriye ayrılır:
 - 1. Yapay Zekâya Kapalı Kullanım:** ÜYZ araçlarının hiçbir aşamada kullanımına izin verilmez. Tüm çıktılarının öğrencinin özgün çalışması olması esastır.
 - 2. Destekleyici Kullanım:** İçeriğin ana üretimi öğrenciye aittir. ÜYZ yalnızca dil düzenleme/redaksiyon, metin akıcılığını iyileştirme, biçimlendirme veya mevcut bir kodun hatasını bulma (debugging) gibi ikincil/teknik destek işlemlerinde sınırlı amaçlarla kullanılabilir. Öğrenci, yapılan tüm katkıları denetlemekle yükümlüdür.
 - 3. İş Birlikçi Kullanım:** ÜYZ, fikir geliştirme, taslak oluşturma ve özetleme gibi süreçlerde kullanılabilir. Öğrenci, üretilen çıktıları doğrulamak, eleştirel değerlendirmek ve nihai içerikten sorumlu olmak zorundadır.
 - 4. Yönlendirilmiş Üretim ve Denetim:** Çalışmanın büyük bir kısmının ÜYZ tarafından üretilmesine izin verilir. Bu seviyede ölçülen temel yetkinlik; öğrencinin doğru komutları verme (prompt mühendisliği), çıkan karmaşık sonuçları doğrulama (fact-checking), etik denetimini yapma ve mimari/stratejik bütünlüğü sağlama becerisidir.
- ÜYZ politikası dersin başlangıcında öğrencilere duyurulmalı ve değerlendirme kriterleriyle uyumlu olmalıdır.

3. Öğrencilerin Sorumlulukları

- ÜYZ araçları kullanılarak hazırlanan her çalışmada kullanılan aracın adı ve sürümü, kullanım tarihi, sağlanan girdilerin (prompt) mahiyeti ve aracın çalışmaya sağladığı katkının kapsamı (metin üretimi, veri analizi, kod yazımı, görselleştirme v.b.) açıkça ve şeffaf bir şekilde belirtilmelidir.
- Öğrenciler, ÜYZ tarafından üretilen bilgilerin doğruluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.
- ÜYZ araçlarının etik dışı, yanıltıcı veya telif hakkı ihlali içeren biçimlerde kullanılması yasaktır.
- ÜYZ araçlarının öğrenmenin yerine değil, öğrenmeyi desteklemek amacıyla kullanılması esastır.
- Kaynak belirtmeme veya yanlış beyan durumları akademik dürüstlük ihlali olarak değerlendirilir.

4. Öğretim Elemanlarının Sorumlulukları

- Öğretim elemanları, ÜYZ kullanımına ilişkin izin, sınırlama veya yasak kararlarını ders planlarında belirtir.
- Öğrencilerle ÜYZ kullanımı hakkında şeffaf bir iletişim kurmakla yükümlüdürler.
- ÜYZ kullanımının öğrenme hedefleriyle çelişmemesi ve ölçme-değerlendirme süreçlerinde adaletin korunması sağlanmalıdır.
- Akademik dürüstlük ihlallerinde, üniversitenin disiplin ve etik kuralları uygulanır.
- ÜYZ kullanımını tespit etmeye yönelik algılama (AI detection) yazılımları, doğaları gereği hata payı ve teknik sınırlılıklar içermektedir. Bu nedenle söz konusu araçlar yalnızca ön değerlendirme ve destekleyici bir gösterge olarak kullanılabilir. Bu araçlardan elde edilen sonuçlar tek başına akademik dürüstlük ihlalinin kesin kanıtı olarak kabul edilemez.
- Öğretim elemanları, derslerin öğrenme çıktıları ve akademik dürüstlüğü korumak amacıyla ölçme-değerlendirme süreçlerini ÜYZ araçlarının kapasitelerini dikkate alarak tasarlamakla yükümlüdür. Bu kapsamda; yalnızca nihai çıktıya dayalı değerlendirmeler yerine, sürecin izlenebildiği aşamalı ödevler, sınıf içi gözetimli sınavlar, çevrimdışı

	T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ ÜRETKEN YAPAY ZEKA POLİTİKASI	Doküman Kodu:	İKÜ-PLT-RKT-012
		Onaylandığı Senato Toplantısı Bilgileri:	22.04.2026 2025-2026/11
		İlk Yayın Tarihi:	12.05.2026
		Revizyon No:	00
		Revizyon Tarihi:	"_"
		Sayfa No:	4

bilgisayar başı sınavları, sözlü savunmalar, yansıtıcı çalışmalar ve eleştirel düşünme gerektiren yapay zekâya dirençli ölçme-değerlendirme yöntemlerinin kullanılması teşvik edilir.

5. Ölçme ve Değerlendirme

- ÜYZ kullanımının sınırları, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde önceden tanımlanmış kriterlerle açıkça belirlenir.
- ÜYZ destekli çalışmaların değerlendirilmesinde eşitlik ve adalet ilkeleri gözetilir.
- ÜYZ kullanımına izin verilen çalışmalarda değerlendirme yalnızca nihai çıktıya değil, öğrencinin ÜYZ ile etkileşimini içeren süreç değerlendirmesine odaklanarak yapılır.
- Gerekli görülen durumlarda öğrenci, çalışmasının ÜYZ katkısını sözlü veya yazılı olarak savunmakla yükümlüdür.

Araştırma-Geliştirme Süreçlerinde Kullanım İlkeleri:

- ÜYZ kullanan kişiler, kullanımını uygun olduğu şekilde yöntemler bölümünde, teşekkür kısmında veya başka bir yerde şeffaf biçimde belirtmek zorundadır.
- Araştırmacılar, araştırma çıktılarında yer alan ve ÜYZ tarafından oluşturulmuş her türlü içeriğin doğruluğundan sorumludur ve bu içerikler bağımsız ve güvenilir kaynaklar ile doğrulanmadan bilimsel çalışmalarda kullanılamaz. ÜYZ çıktılarının araştırmada kullanımında azami dikkat göstermelidir.
- Araştırmacıların, araştırmalarını yayınladıkları dergilerin ÜYZ politikalarına uymaları beklenir. ÜYZ araçları tarafından üretilmiş her türlü içeriğin kullanımının yasaklandığı dergilerde ÜYZ kullanılmamalıdır.
- Araştırmacılar, yayımlanmamış araştırma verilerini veya diğer gizli bilgileri bir ÜYZ aracına yüklemekten ya da girdi olarak kullanmaktan kaçınmalıdır.
- Bir araştırmacı, herhangi bir türde yayımlanmamış çalışmayı bir ÜYZ aracına girdi olarak verdiğinde, bazı ÜYZ araçları girilen içerikleri model eğitiminde kullanabilir ve başka kullanıcıların sorgularına yansıtabilir; bu nedenle kullanılacak aracın veri işleme politikası önceden incelenmelidir. Yayımlanmamış bir çalışmanın bir yapay zekâ aracına ifşa edilmesi, gelecekteki fikri mülkiyet korumasını engelleyebilir veya ortadan kaldırabilir ya da gizlilik ihlallerine yol açabilir.
- Araştırmacılar, diğer taraflara ait gizli bilgileri yüklemekten veya girdi olarak kullanmaktan da kaçınmalıdır. ÜYZ araçları gizli bilgiler için yeterli koruma sağlamayabilir ve kullanımları gizli sözleşmesel yükümlülüklerin ihlal edilmesi riskini doğurabilir.
- Araştırmacılar hakemlik yapmaları istenen yayımlanmamış makaleler, kitaplar, projelerdeki hakemlik süreçlerinde ÜYZ kullanmaktan kaçınmalıdır. Araştırma katılımcılarına ait Kişisel Bilgileri ön analiz yapmak amacıyla verilerinin girilmesi; katılımcılara ait kişisel bilgilerin kamuya açık hâle gelmesi riskini doğurabilir.
- Araştırmacılar, ÜYZ araçlarının çıktılarının, yanıtların mevcut çalışmalardan derlenmesi nedeniyle üçüncü tarafların haklarını ihlal edebileceğinin farkında olmalıdır.

İdari Süreçlerde Kullanım İlkeleri:

- Rutin işlemlerin (örneğin, belge yönetimi, raporlama) otomasyonunda ÜYZ araçları öğrenci işlerine ve diğer idari birimlere yardım amacıyla kullanılabilir.
- Kurum içi iletişim ve geri bildirim amacıyla çeşitli sistemler geliştirilebilir.
- Tüm kullanım süreçlerinde ilgili mevzuat, üniversite iç düzenlemeleri ve veri koruma yükümlülüklerine uyulması zorunludur.
- Yapay zekâ kullanımından doğabilecek hukuki, idari ve mali riskler gözetilir; oluşabilecek zararlardan ilgili kullanıcı sorumludur.
- İdari personel, yapay zekâ kullanımı konusunda gerekli eğitimlere katılmakla yükümlüdür.
- Yalnızca üniversite tarafından uygun görülen veya güvenli olduğu değerlendirilen yapay zekâ araçları kullanılabilir.
- Yapay zekâ desteği ile hazırlanan içeriklerde kullanıcı bu durumu açıkça üst makamlara belirtmekle yükümlüdür.
- Yapay zekâ tarafından üretilen bilgi, veri ve metinler doğrulanmadan kullanılamaz.
- Aşağıdaki verilerin yapay zekâ sistemlerine girilmesi yasaktır:
 - Kişisel veriler ve özel nitelikli kişisel veriler
 - Kurumsal gizli bilgiler
 - Henüz yayımlanmamış veya paylaşımı kısıtlı belgeler
- Yapay zekâ çıktıları, doğrudan resmî belge olarak kabul edilemez; kontrol edilmeden yazışmalarda ve karar süreçlerinde kullanılamaz.

	T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ ÜRETKEN YAPAY ZEKA POLİTİKASI	Doküman Kodu:	İKÜ-PLT-RKT-012
		Onaylandığı Senato Toplantısı Bilgileri:	22.04.2026 2025-2026/11
		İlk Yayın Tarihi:	12.05.2026
		Revizyon No:	00
		Revizyon Tarihi:	“-“
		Sayfa No:	4

11. Yapay zekâ tarafından oluşturulan tüm içerik, işlem tesis edilmeden önce yetkili personel tarafından incelenir; nihai sorumluluk hazırlayan ve onaylayan personele aittir.
12. Yapay zekâ sistemleri yalnızca görev tanımları kapsamında ve kamu hizmetinin etkin yürütülmesi amacıyla kullanılabilir.

Cesitli Hükümler

1. Üniversite içinde ÜYZ sistemlerinin geliştirilmesi ve dağıtılması sırasında etik hususlar, tasarımın erken aşamalarından itibaren göz önünde bulundurulmalıdır.
2. YZ sistemlerinin adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve önyargı azaltma gibi etik çıkarımları, YZ proje tasarımının ayrılmaz bir parçasıdır.
3. Geliştirilen ÜYZ araçlarının etkisi ve kullanıcı deneyimi düzenli olarak ölçülür ve iyileştirmelere açık olarak planlanmalıdır.
4. Bu politika, gelişen teknolojiler ve YÖK tarafından yayımlanacak yeni rehberler doğrultusunda düzenli olarak gözden geçirilir. Gerekli revizyonlar kalite yönetim sistemi çerçevesinde değerlendirilerek hayata geçirilir.
5. ÜYZ Kullanımında 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Yükseköğretim Kurulunun yayınladığı Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Faaliyetlerinde Üretken Yapay Zekâ Kullanımına Dair Etik Rehber ve ilgili diğer mevzuata uyum esastır.
6. Kullanıcıların, Üniversite Senatosu tarafından belirlenen kullar ile ulusal kullanım kurallarını uyması zorunludur. İnceleme gereken durumlarda Üniversite Rektörlüğü tarafından Etik Kurul Başkanı ile Hukuk Müşavirinin doğal üyesi olduğu bir komisyon kurulabilecektir.
7. ÜYZ alanında yapılan ihlaller ile ilgili Rektörlük Makamı karar verme yetkisine sahiptir.

YAYIN ve MÜLGA TAKİP LİSTESİ

Revizyon Bilgileri			
Revizyon Toplantı Bilgileri	Revize Edilen Alanlar	Revize Gerekçesi	Yayın Tarihi
Mülga Mevzuat Bilgileri			
Onaylandığı İlk Senato Toplantısı :		Yürürlükten Kaldırıldığı Senato Toplantısı:	